

N°. 52. Rigsdagstidende. 1853.

Forhandlingerne paa den forenede Rigsdag.

Anden Samling.

13de Møde.

Loverdagen d. 16. April.

(Forts.).

Madvig (fortsat): Jeg kan dog ikke være aldeles enig med den ærede Taler; thi, i en saadan Sag, som denne, er det absolut nødvendigt, at, hvad der skeer, skeer i den rigtige Form. Lad os et Dieblik tage det for, lad os gaae ud fra, at vi strides om Formen; jeg erkjender da villigt, at man tilfodt maa give efter, at man ikke i en vigtig Sag er berettiget til at sige Nei, fordi den foreligger til Vedtagelse i en Form, som man ikke billiger; men saa skal det idetmindste være klart, at denne Form, uafhængig af Realitetsspørgsmaalet, er anerkjendt som den bedste, og at det kun er i denne Form, at Sagen kan gaae igjennem. Er det Tilfældet, saa troer jeg, at man skal underordne sig; men jeg troer ikke, at Sagen foreligger saaledes. Jeg troer, at det foreligger, uagtet jeg ikke kan estervise det ganske klart, at, naar Regjeringen havde villet antage en anden Form, saa kunde den, jeg troer meget let, have faaet det fornødne Fleertal. Naar der er Spørgsmaal om at give efter for nogen Form, da føler jeg ingen Forpligtelse til at give efter for Ministeriet i denne Henseende. For Ministeriet giver jeg efter i hvad jeg erkjender for nødvendigt, men, saa snart vi ere komne ud over, hvad der maa forlanges som nødvendigt, saa mener jeg, at Ministeriet er forpligtet til at give efter (Hør!). I en Sag, som denne, er det den skadeligste Politikk at ville blande den nødvendige Realitet med en unødvendig Form og lægge såa megen Vægt derpå; og Regjeringen har derved udsat Sagen for, enten ikke at blive antagen, eller kun at blive anta-

gen med en svag Majoritet, da det dog maa være Regjeringens høieste Dypgave at faae den antagen, om muligt, med Genstemmighed. Jeg paastaar derfor, at der er den største Opfordring for Regjeringen i en saadan Sag til at give efter til det Alleryderste, om det saa blot var, for at vinde en eneste Stemme; hvor der er Spørgsmaal om at indføre en ny Regentlinie, er dette af den allerhøieste Vigtighed. Derimod skulde jeg, som sagt, bøie mig for en Stemning, der laa klart for i Rigsdagen, dersom jeg maatte erkjende, at, efterat den Forudsætning var vedtagen, at Arvesølgen skulde ordnes paa den Maade, at den cognatistiske Arvesølge skulde ophæves, at saa Sagen om Formen og det hele juridiske statsrettlige Værd havde været bragt under en nøl-agtig Forhandling, og Rigsdagen da var kommen til den Erkjendelse, ikke at lægge særlig Vægt paa disse Betragtninger og de dermed forbundne Spørgsmaal, og at den, efter at have bekræftiget sig dermed, havde erklæret, at der ingen Grund var til at afvige fra den Form, hvori det Kongelige Budskab er forelagt. Ja, dersom det var Tilfældet, saa vilde jeg underkaste mig, idet jeg vilde ansee dette for min Pligt; men, som Forholdet nu staaer, troer jeg, at denne Sag er behandlet politikk urigtigt, fordi man med et Realitetsspørgsmaal og dets Nødvendighed har sammenblandet Spørgsmaalet om Formens Nødvendighed, og derved har skabt en Opposition med Hensyn til Realiteten, som man maaskee ellers ikke vilde have faaet, idetmindste ikke i den Udstrækning, hvori man nu har faaet den. Jeg troer ikke, at jeg træder de ærede Rigsdagsmand for nær, naar jeg siger, at Udskillige af dem, uagtet de holde stærkt paa den cognatistiske Arvesølge, dog vilde have forladt dette Punkt og givet deres Sam-